

KHAC CHI

Respect Ethnic & World Music Festival

Prague, Czech June 11-13, 2004

Ostrove Stvanice, Praha, 12 a 13. cervre

Autor: Tomáš S. Polivka foto: Vendula Zmeková

...
Jeden z nedeých vrcholu nastal hned na zacátku při vystoupeni vietnamského (momentálne v Kanade usazeného) páru **Khac Chi Ensemble**. Astrální tóny vyluzované ze soustavy bambusových perkusí, dlouhá flétna pro dva hráce, pomocí pácky modulovaná struna napnutá nad ozvucnicí z tlustého bambusového stonku, nozním pedálem ovládané bambusové špalky, vydávající příjemně vibrující basovy zvuk, zvláštní nástroje z hor severního Vietnamu i z jižních ostrovu, kde je Vietnamci “okoukali” od obyvatel Indonésie vše doázalo vykouzlit novy, neznámy a dobrodružny zvukovy svet. Zvlášte kdyz oba aktéri ovládali nástroje s doslova jazzmanskym fortem. Vše předvedeno s jemnym orientálním humorem, nutno vzpomenout alespon scénku, kdy si hudebník poskládal kolem tela různé ladené bambusové flétny a hrál na ne pomocí gumovych balónku, které mackal nejen pažemi, ale tfeba i mezi tváří a ramenem. Aby dokázal “pouzitelnost” tohoto nástroje i pro jiné nez orientální stupnice, s úsmevem prehrál i melodii country tradicionálu
Oh, Susanna

KULTURA

13.6.2004

J. Moravčík je hudebí publicistor

Návšteva z Vietnamu

Tradicní hudba z Vietnamu rozhodne nepatří mezi casté hosty zdejších ani svetovych festivalu. Vystoupení souboru Khac Chi Ensemble, který se skládá z virtuozu na jednostrunnou citeru dan bau Ho Khac Chi (54) a vynikající zpěvačky Hoang Ngoc Bich, jež zároveň ovládá celou řadu vietnamských bambusových nástrojů, je tak jednou z mála příležitostí, kdy se s touto hudbou muzeme potkat.

Vietnamští hudebníci jsou manželé, ziji již dvanáct let v kanadském Vancouveru a učí tam na univerzite. Předtím však dlouhá léta studovali a vyučovali tradici hudbu na Hanojské konzervatori, kde Ho Khac Chi vedl také Orchestr lidové hudby. Manželé navíc nekolik desetiletí sbírali po vietnamském venkově nahrávky a dávno zapomenuté nástroje, což představuje takřka nadlidské úsilí. Ve Vietnamu, který byl po staletí krizovatkou kultur a civilizací, totiž najdeme přes šedesát národnostních menšin, vyznávajících buddhismus taoismus, přičemž jeho hudební kultura je asi 2400 let stará a řídí se mnoha ustálenými pravidly. Nástroje se podle Konfuciovy teorie, která se dostala do země v prvním tisíciletí během cínského protektorátu, například radí do osmi kategorií: hedvábí, kámen, kuze, hlína, kov, vzduch, dřevo a bambus. Tomu odpovídá i jejich zvuk, který Khac Chi Ensemble zachovává v původní akustické podobě. Na jeho koncerte se pak muzete setkat i s nástroji které zatím příliš neznají ani v samotném Vietnamu, což se týká staré kamenné marimby dan da, jednostrunných houslí k'ni, připomínajících lidský hlas, xylofonu trung nebo unikátu horského národa Bahnar k'longput - na jednom konci zaslepených bambusových rour svázaných do tvaru Panovy flétny, které se rozezvucují tleskáním sevřených dlaní.

Koncert Khac Chi Ensemble je teatrální a má také urcity nausmy charakter. Hudba nezapre cínské rysy a také indický vliv improvizace. Nejsilneji ale vyniká její virtuózní složka. Zvlášte Ho Khac Chi předvádí na jednostrunnou citeru skutečně neuveritelné kousky.